

GORENJEJEC.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEJEC» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Struktura Slovenstva.

(Dopis z dežele.)

II.

In vse to je uspeh dela, požrtvovalnega dela toliko slovenskih domoljubov! Pač, v kranjskih mestih so odbili napad duhovščine in Nemštva na podlagi slovenskega domoljubja. Hrabro so se vojskovali. Ali tudi v naših mestih so se našli analfabeti in veliki reveži, ki so se dali plašiti z neverstvom ali z odteganjem zadnje popotnice. Agitatorji so našli po hišah meščanstva precejšnje število rev.

Stara obrt je v izumiranju. Tovarna napravlja mnogo mrtvecev. Ničesar ni najti pri nas, kar bi omogočilo prehod v gospodarstvo stroja. Vsakemu, kdor kaj obeta, se vržejo okolu vratu reveži, ki so v gospodarstvu obsojeni na smrt. V polovici našega meščanstva in zlasti onega, ki nima kmetije, najdeš veliko revščino. Duševnega in gospodarskega reveža se pa najraje oklene katoliški duhovnik. Ponudi mu le nakaznico za nebesa, in revež gre takoj za njim.

V vsej Avstriji vidimo, da živimo le na videz kulturno, tičimo pa pravzaprav sredi srednjeveške gospodarske dobe. Avstrija se je malo razvijala v smeri gospodarskega in duševnega napredka. Mi ubogi Slovenci, mi majhni Slovenci, mar hočemo mi delati čudeže? Tujini dajemo 115 tisoč kuljev — poldrugi milijon nas pa je.

Iz te reve zabliskalo je v teh žalostnih volilnih dneh nekaj. Slovenec-uradnik in učitelj srednjih in ljudskih šol sta se krepko potegnila za to, kar zovemo domoljubje in svobodoljubje. Tadv nista tako suženjske krvi, da bi se dalo v vladnih krogih misliti, kako naj se prezirata. Baron Hein je mislil ošabno komandirati, a med Slovenci ni našel dosti strahopetnežev.

Vprašanje nastane, kako dolgo se bo mogla držati ta postojanka, kjer vlada sedaj še stari krvni duh zvestega domoljubja. «Možje, na krov!» se je oglasilo v vsakem. Sčasoma se je pri nas izgubil respekt pred političnimi uradniki, ker ti ne smejo imeti svojega prepričanja. Ali avstrijske vlade bodo znale našim ljudem na Kranjskem višje obesiti kruh!

Nemci so nastopali pri meščanskih volitvah in postavili vse svoje na volišče. Uvideli so, da ni hoditi s slovenskimi liberalci, ki so jim vzeli nekaj nemška kranjska mesta. Nemci so videli, da boljše izhajajo s klerikalci, ki spravijo po negovanju neizobraženosti in gospodarskega zaostajanja narod vsaj na mrtvaški oder. Klerikalcem je malo mar, ako narod moli slovenski ali nemški, njim je le za to, da moli. Zakon narave pravi, da močnejša podgana zmora slabejšo. Klerikalci imajo dober želodec ter pogoltnjejo tudi liberalizem, če jim to koristi, in postavijo za kandidata kakega Nemca Elberta, da pomaga do zmage njim in čeprav obenem tudi Nemcem. Nekaj Slovencev se vedno najde, tudi 124, ki pomagajo staviti Nemcem oltarje.

To je struktura Slovenstva na Kranjskem. Na Koroškem leži Sloven na mrtvaškem odru, na Štajerskem ga že vlečejo nanj, v Primorju ga bo Lah spravil z Bogom.

Ruska kmetija in lakota.

Omenili smo v nekem dopisu tega lista o kmetiji knjigo: «Das hungernde Russland» od Parvusa in Lehmana ter iz tiste v dotičnem spisu omenili le površno, kaj v nič devlje rusko kmetijo. V tej knjigi je toliko pouka za nas Slovence, da nadaljujemo z opazkami, ki nam jih podaja ta važna knjiga.

Rusija ima veliko najboljših zemlje za pridelovanje žita in vsega drugega. Črna zemlja je to. Tamošnji kmetje ne gnojijo dosti, imajo lesene pluge, kakor so jih imeli očaki pred 500 leti. Le redkokdo ima boljše železne pluge. In vendar so imeli ruski kmetje do zadnjih pet let obilo žita, pšenice (beloturka, najboljša na svetu), veliko rži in ovsa.

Leta 1892 in 1898 je nastala v več krajih na ruski kmetiji lakota. Kmetje niso pridelali dosti žita in krme. Že pred božičem jim je zmanjkalo obojega. Živino, katere je bilo preveč, in ker ni imela cene, so krmili s slamo, ki so jo trgali s streh, stanovanj in hlevov. Tudi to ni izdalo, ker so dotični kraji prišli ob živino. In tako kmetje niso imeli ob čem živeti. Zboleli so na škrobutu. Zobno meso je otekalo, zobje so izpadali, noge otekale. V vseh vaseh teh okrajev, kjer je nastala lakota, so bile polne teh bolnikov. Škorbutu se je pridružil legar. Prodali so vse, kar so imeli. Mnogo tisoč najkrepkejših kmetov je umrlo, mnogo tisoč jih ni moglo več gospodariti, ker niso imeli živine in drugega potrebnega. Strehe poslopij so bile raztrgane in ljudje so bili izpostavljeni mrazu in snegu. Potem šele, ko je beda priklopela že do vrhunca, so se spomnili bogatejši meščani in vladni možje, da imajo dolžnosti napram kmetiji. Tedaj so klicali: «Pomagajmo svojemu bratu v

Kristu!» Osnovali so bolnice, jedilnice, vlada je poslala konje, govejo živino iz še ne izstradanih krajev. Tudi ti so poginili, ker jim niso imeli kaj pokladati. Se nadaljuje.

V Kranju, 19. januarja.

Državni zbor bo — kakor se govori v vladnih krogih — sklican v sredo dne 30. januarja.

Državnozborske volitve. Katoliško-narodni voditelj, deželni glavar gornjeavstrijski dr. Ebenhoch je pri volitvah propadel. V Trstu je bil v tretjem kolegiju izvoljen Lah Mauroner. — Dipauli noče sprejeti nobene izvolitve. Torej izgine Dipauli iz parlamentarnega življenja, kjer je igral čestokrat jako važno vlogo. — V goriškem veleposestvu je izvoljen laški liberallec dr. Verzegnassi.

V **Bolgariji** se nekateri ogrevajo za premembo ustave.

Vojna v južni Afriki. Buri so zasedli Tulbagkos, ki leži sto angleških milj od kapskega mesta. — 500 mož broječa burska četa je zavzela in uničila brzovjavni urad v Kallfontainu. — Splošno se sodi, da se Burom pridruži vsaj 10.000 Holandcev. — Kakor poročajo dunajski listi, so Buri zadnje dni dosegli več znatnih uspehov.

Dopisi.

Iz Selc. Občni zbor kmetijske družbe v Selcih se je vršil ob obilni udeležbi dne 27. decembra 1900 v šolskih prostorih. Po prečitaniu računov se je razvidelo, da je imela podružnica denarnega prometa 4005.39 K, kar je v tako kratkem času — podružnica je bila osnovana v marcu 1900 — izredno veliko. Iz poročila gosp. tajnika smo povzeli, da je bila podružnica vsestransko delavna. Nato so se stavili nekateri nujni predlogi za živinozdravnika in sodarja. Potem je bil razgovor o drevesnici in o drevescih. Pri tem zanimivem razgovoru se je pokazal kot izkušen sadjerejec g. Janez Pogačnik iz Knapovš pri Bukovšci, ki je s poljudno besedo povedal marsikaj važnega in potrebnega za sadjerejce. Lahko rečemo, da, če se bode podružnica tako vrlo sponašala, smemo upati, da bodo imeli kmetovalci selške doline dokaj rcsnične koristi. Gospodu načelniku Hajnriharju in gosp. tajniku Tavčarju pa posebna zahvala na njiju požrtvalno delo za kmetijsko podružnico. Le krepko naprej!

Iz Bohinjske Bistrice. Mnogo je poročal «Gorenjec» v pretečenem letu o Bohinjcih in to posebno o onih iz srednjevaške občine ali iz Zgornje doline. Kdor je vse te bohinjske dopise pazno prebral, pa ni bil še nikoli v Bohinju, misliti si mora, da so Bohinjci posebne vrste ljudje, da se dado tako slepo voditi za nos od

sebičnega srednjevaškega kapelana. Ali to ni tako! Tudi Bohinjci so taki kakor drugi Kranjci, hodijo pokoncu po dveh nogah, gledajo z očmi in poslušajo z ušesi, kakor ljudje v drugih krajih in nekateri so še prav nenavadno korenjaški in dokaj čednih postav. Toda ločeni so od drugega izobraženega in izkušenega slovenskega ljudstva, poučevali in vzgojevali so jih dosedaj le župniki in kapelanje, pa tudi kak učitelj, ki je pohlevno capljial za kapelanom po vseh njegovih spekulativnih potih, brali pa so k večjemu le kakega od ravno takih «kmet-skih prijateljev» pisanega «Domoljuba». Zato so zaostali in verjamejo še vedno le tisto, kar rečeta gospoda župnik in kapelan, pa naj bode to včasih še taka laž in sleparija! Bohinjec pa, ki je bil že kaj po svetu ter je spoznal hinavščino in zlobnost ljudi različnih stanov, tisti si je napravil tudi o duhovnih svoje posebno prepričanje, katerega mu nobeden klerikalen vihar več ne omaja, a je pri vsem tem vendar ostal dober in pošten kristijan, in pravični Bog ga je gotovo bolj vesel, kakor kakega brezvestnega «katoliškega» špekulanta. O Bohinjcih iz bistriške občine ali iz Spodnje doline se je dosedaj le malokdaj kaj bralo v «Gorenjcu». Ali iz tega se ne sme sklepati, da je tukaj v političnem oziru kaj boljše, kakor v «fari sv. Martina». Zadnje državnozborske volitve so pokazale, da so tukaj še večji mračnjaki in nazadnjaki kakor v Zgornji dolini. Tam je nekatere že kapelan Oblak s svojim kramarstvom pripravil do tega, da so začeli izpregledovati. Tukaj pa še niso imeli takih izkušenj. Dobro bi bilo torej, da bi škof tudi v Bohinjsko Bistrico poslal kakega kapelana z «birtohom», da bi potem ta kot tak tudi tukajšnje prebivalce prepričeval, da ni vselej vse pravo, dobro, pošteno in sveto, «kar so gospod rekli in kar so gospod storili». Odslej hočemo tudi o naših Spodnjedolincih večkrat kaj povedati v «Gorenjcu» in nadejamo se, da nam ne bode manjkalo gradiva.

Iz Gorij. Naša kmetijska podružnica, ki je spala že skoro smrtno spanje, se je prebudila preteklo nedeljo iz sna k novemu življenju. Njen buditelj je naš rojak dr. Jan, ki je — ozdravljen težke bolezni — obljubil posvetiti vse svoje telesne in duševne moči v blagor Gorjancev, ker se bo stalno preselil v domač kraj. Na njegov predlog se pri občnem zboru enoglasno sklene: 1. Vse društvene stroje naj rabijo le udje, brezplačno, neudje pa tudi proti plačilu ne. 2. Sprejmejo se podporni udje, ki plačajo podružnici dve kroni na leto, zato pa smejo rabiti društvene stroje. 3. Drevesec ne dobi nikdo brezplačno, nego proti plačilu 60 vinarjev. 4. Namesto drevesec bode skrbel odbor, da se vsakemu članu pre-

PODLISTEK.

Slepi godec.

Konec.

«Ali ste že od rojstva slepi?» ga vpraša nekdo.

«Ne, gospod! Tudi jaz sem gledal nekdanj lepi svet in svetlo sonce. A potem me je napadla huda bolezen ter mi vzela najljubše in najlepše, kar more človek izgubiti.»

Utihnili je. Njegov žalosten glas mi še sedaj doni po ušesih.

Ko je tako obšel vse mize, sedel je zopet na svoje mesto ter parkrat raztegnil harmoniko in začel igrati veselo poskočnico. Njegov bratec je denar, kar sta ga bila nabrala, spravil v žep. Igral je eno in zopet drugo. Tako je godel skoro pol ure brez prenehanja. Ako je potem ropotaje s krožnikom rekel: «Prosim, fantje po desetici, dekleta pa po pet krajcarjev», se nihče ni zme-nil zanj. Odložil je harmoniko ter žalosten povesel glavo. Kako žalostna čustva so mu pač polnila dušo. Tukaj se mladeniči njegove starosti brezkrbno vesele življenja, se ne brigajo za ubogega slepca. In on? On pa nemo zre

z dušnimi očmi na vso družbo in premišljuje žalostno svojo usodo. Da, tudi njemu se je zdel nekdanj svet krasan. Gledal ga je takega še kot otrok. A sedaj! Sedaj je ta prekrasni svet zanj mrtev, kakor je on za svet mrtev. Bolezen mu je vzela vid. Zakaj mu usoda ni vzela z vidom tudi življenja! Bi bil vsaj rešen tega zanj toliko težavnega beračenja. Sedaj pa mora s pomočjo svojega bratca hoditi od gostilne do gostilne in s harmoniko služiti borne krajcarje. — In on, kogar duša je polna žalosti, ravno on je primoran izvabljeti iz svojega godala vesele poskočnice drugim v veselje — sebi v žalost. Ali, kako rad bi zaigral otožno, v srce segajočo pesem, v katero bi vlil vse bolečine svoje duše. A komu je to mar v tem hrupnem kraju. On mora trpeti, hudo trpeti.

Iz tega premišljevanja ga vzbudi glas: «Hajdi godec — en valček, ali si zato tu, da dremleš.» Mladeniču, ki je tako zavpil, se je poznalo, da so ga nocoj malo preveč omamili vinski duhovi. Godec pa je vzdignil glavo ter ž njo zmajal, kakor bi se hotel otresti otožnih misli, vzela je harmoniko ter godel. Plesalci so pa plesali; plesali dolgo časa, plesali so zopet enkrat zastoj...

cepijo štiri mlada ali pa po eno staro drevo. 5. Pri občnem zboru kmetijske družbe naj se predlaga v imenu podružnice, da naj slavna c. kr. kmetijska družba dela na to, da se v planinskih krajih dele premije spomladi, ali pa naj se pri delitvi živina loči in za vsako posebej dele premije. 7. Prosimi je še za enega zrebca, ker dosedanji ne zadostuje vsem potrebam. — Konečno razkaže dr. Jan zbirko sadja z imeni in svetuje, naj vsakdo uredi svoj sadni vrt tako, da bo imel vedno skozi celo leto frišno sadje. Tudi pokaže neolupljene krlhje, sušene v peči, in olupljene krlhje, sušene na njegovi sušilnici. Videli smo, kako velik razloček je med obema izdelkoma. Nazadnje ravnostisto razstavljeno sadje vpricho vseh vloži nazaj v zabojček z lesno volno, da so vsi navzoči videli, kako se spravi sadje, namenjeno za pošiljatev po pošti. — Upamo, da bo podružnica s svojim novim odborom, kateremu je duša ravno omenjeni gospod, krepko delovala v blagor Gorjanecv.

Z Gorenjskega. Odkar se je naš iskreni prijatelj Koblar preselil iz Ljubljane v Kranj, naložil si je za prvo nalogo umazati in osmraditi s svojim «Dihurjem» na znani podli in surovi način, ki je le njemu lasten vse, kar si upa na dan na Gorenjskem, a ne prihaja iz njegovega in ne iz Šušteršičevega brloga. A za «Dihurja» pošteni Gorenjci, kakor tudi drugi pravi in značajni Slovenci ne marajo. Le malokoga je klerikalna propalost tako pokvarila, da more prebavljati nesramno pisarijo «Dihurjevo». To se je pokazalo tudi pri zadnjih državnoborskih volitvah v mestih in trgih na Kranjskem. Zastonj je «Dihur» smradil s svojim nečednim blagom okrog poštenih volilcev na Gorenjskem in zastonj je namakal s svojo gnojnico klerikalno-nemške travnike na Dolenjskem! Ob tisti priliki je tudi «Gorenjec» povedal «Dihurjcem» marsikatero resnično in pravično ter tako kolikor toliko pripomogel, da njih laži in sleparije niso dosegle tistega uspeha, katerega so se zagotovo nadejali. Ta blamaža jih sedaj silno kolje. Zato poskušajo, kjer in kakor le morejo, maščevati se nad svojimi nasprotniki. Iz tega namena je tudi v zadnji številki «Dihurja» nekdo, ki pa nam je dobro znan, napadel med drugim tudi dve osebi iz Kranja, ker nočeta posnemati — krojača Skalja. Čutil pa je tudi potrebo, da se je prav bedasto zaletel v naslovno sliko «Gorenjca». Prav mu ni, da niso v listu posebej pojasnjene njene posamezne podobe, katere potem sam razlaga po svoje. No, kakršen je mož, take so njegove besede! Cela slika sama na sebi je dovolj jasna in razumljiva. «Gorenjčevi» naročniki in bralci gotovo niso tako neumni, da je ne bi mogli sami raztolmačiti. Vrhutega je pa tudi v podlistku prve letošnje številke pod naslovom «Gorenjskemu kmetu» dovolj jasno označen njen pomen. Vsak razumen in rabsoden bralec je to lahko opazil in zdaj naj pa tja še enkrat pokuka radovedni «Dihurjev» poglavar, da si ne bo več tako belil las z «Gorenjčevo» naslovno sliko. Njegovi radovednosti, kaj pomeni ona «veja», ki je vpletena v napis, pa bodi povedano, da bode že še spoznal njen pomen in njeno moč, ko bode pomeđla vso njegovo nesnago iz poštenih slovenskih hiš na Gorenjskem.

Iz Kranja. Najpoprej smo dobili v Kranj Koblarja, njegov «Slovenski List» pa leze polagoma za njim. Za časa zadnjih volitev je dekanovo glasilo posvetilo največ pozornosti našemu mestu. V zadnji številki je pa prečastiti odprl na stečaj predale svojega lista našim nezadovoljnejšem, ki so kar polovico «Slovenskega Lista» napolnili s slabodišečo tvarino. Vidi se, da se je gospod dekan že tako udomačil pri nas, da je začel glede svojega organa vpoštevati staro-kranjsko geslo «vsak pol». Polovico «Dihurja» Ljubljani, drugo polovico Kranju. Ljubljančanje pa si menda želijo s slavnim pesnikom «Kranjskih pesni» Pavlom Knobljem: «Ne delite ga, imejte celega!»

Radi priznamo, da je ta želja popolnoma opravičena. Tako umazanega in revolverskega časopisa, kakor je «Slovenski List», pač ni več najti na svetu. Kdor tega ne verjame, naj vzame v roke zadnjo številko in naj prebere med domačimi novicami notici «Iz Kranja» in «Zanimiva naslovna slika», v zadnji pa še posebej opombo

stavčevo. Čut dostojnosti nam zabranjuje, da bi ponatisnili na tem mestu strupene izbruhe posurovelih ljudi, ali da bi se podrobneje bavili s temi duševnimi proizvodi naših nihilistov, ki s svojim prostaškim pisarjenjem podajajo v «Slovenskem Listu» pristno sliko svojega nizkotnega mišljenja. Omenjati hočemo le toliko, da so se v prvi notici zakadili v gosp. R. Kokalja, glavnega zastopnika «Dunava» in blagajnika tukajšnje okr. bolniške blagajne. Njegovo poslovanje pri obeh zavodih je vzorno. Ker se ni pustil ujeti v zanjke izvestnih ljudi, so ga iz samega maščevanja napadli v «Dihurju» na tako neotesan način, da si bo moral iskati zadoščenja na drugem kraju. Enkrat ga je že neka podla duša iz Kranja anonimno denuncirala pri generalnem zastopu v Gradcu, sedaj pa mu prete še z bojkotom. Res, tako postopajo le rokomavhi!

V dopisu iz Kranja premelevajo naši nasprotniki zadnje državnozbornske volitve in trdijo, da se nikjer ni agitiralo tako nesramno, brezvestno in vsiljivo, kakor pri nas od naše strani. V dokaz navajajo, da smo agitirali z neko obljubo g. V. Majdiča, nadalje, da je županov sin vabil nekega volilca, da naj pride ob 10. uri (začetek volitve) h g. županu, (češ, da bi ga «prepariral») in, da je nekdo izmed naših pristašev odbil enega volilca s tem, da mu je dal delo ob 10. uri, katero je moralo biti izvršeno do 11. ure. Res je sicer (česar pa mi nikakor ne odobravamo), da agitatorji govore včasih malo preveč (g. Pavšlar bi nam o tem zapel lahko marsikako pesmico), a toliko lahko rečemo, da se je od naše strani agitiralo sicer vztrajno, a mirno in dostojno, kakor so tudi bili naši agitatorji samo dostojni ljudje in naši somišljeniki, ne pa plačani agenti, kakor n. pr. vaš Skalja, katerega bi se sedaj radi znebili in ga obesili nam na vrat. Ne, tudi tega imejte «celega». Glede na ona navedena predbacivanja izjavljamo, da so popolnoma izmišljena in docela zlagana. Pozivljemo vas, da dokazete nasprotno. Čudno se nam zdi, da naših najvztrajnejših agitatorjev ali sploh ne omenjate, ali pa se jih dotikate le z rokavicami. Pa menda vendar ne mislite, da jih bote na ta način zvbili v svoj tabor?

Kakor se pa časih najde med smetmi kak dragocen predmet, tako smo našli tudi v tem dopisu naslednji odstavek, ki nas je resnično razveselil: «Kako bi bilo mogoče, da bi ne zmagali oni, ki imajo pri vseh društvih in še v mestnem odboru vodilno besedo!» To je pa res. Le škoda, da ste pozabili povedati, zakaj imamo odločilno besedo v občinskem odboru in pri vseh društvih (8 po številu) in zakaj ne vi? Odgovarjamo vam, da zato, ker se ne izogibljemo delu, ker žrtvujemo v narodne in dobrodne namene čas in denar, ker izpeljemo po svojih močeh, kar prevzamemo, ker pri nas odločuje vedno le stvar in ne osebe, in ker nam je resnično na napredku mesta in razvoju društvenega življenja. Nikdar vas še nismo odganjali, a resno delo vam mrzi! Da, da, veliko lažje je zabavljati po gostilnah. Vi le zabavljate in ničesar ne ustvarjate. Z brezvestnimi intrigami zastrupljate društveno in družabno življenje. Vaši bogovi so vam le vaše malhe. Radi vaših sebičnih namenov razburjate brez potrebe celo mesto.

To smo zapisali, da bo tudi občinstvo izven Kranja izvedelo, s kakimi ljudmi se nam je treba v Kranju boriti za resnico, pravico in poštenje. Potrebno se nam je zdelo vse to povedati tudi radi tega, da meščanstvo spozna, kako lažniva in surova poročila sprejema kranjski dekan v svoj list in s kakšnimi ljudmi se je zvezal, da bi spodkopal ugled za pameten napredek resnično vnete stranke. Kar je pričel kurat Koblar v Ljubljani, to sedaj dekan Koblar nadaljuje v Kranju!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Naročnikom «Gorenjca». Prosimo vljudno še enkrat, da vsi oni, ki žele prejemati naš list, obnove naročnino. Prihodnjo številko bomo poslali samo naročnikom.

Osebnosti. Justični minister je dovolil deželno-sodnemu svetniku g. Pavlu Juvančiču v Kranju in c. kr.

okrajnemu sodniku g. Ivanu Pogačniku v Krškem, da menjata svoji službi. Gospod Andrej Gassner, tovarnar v Trzihu je dobil v Bludencu (Predarlško) pri državno-zborski ožji volitvi 1119 glasov, njegov protikandidat, ki je izvoljen, pa 1179 glasov. — V Ljubljani je umrl vtorek dr. Alfons Mosché, predsednik kranjske odvetniške komore. — Častnim občanom je izvolil občinski odbor v Srednji vasi v Bohinju g. župnika Matija Zarnika. — Stavbeni adjunkt g. Ivan Jakše v Kranju je imenovan inženirjem državne stavbene službe na Kranjskem. — Gospod Franc Pavlošič, c. kr. poštar v Radovljici, je uvrščen v I. razred, 3. stopnja.

O zadnjem pastirskem listu ljubljanskega škofa nam piše več zavednih gorenjskih kmetov: Naj bi naš škof vendar že enkrat nehal izpodkopavati si svoj ugled s takimi branjevskimi pastirskimi listi kakor je bil zopet zadnji. Tudi v tem se znova hvalijo Šušteršičeve prodajalne in Vencajzove pivnice, češ, kako koristne in potrebne so kmetem ljudstvu! Izkušnje pa so dokazale ravno nasprotno. Bogve, ali škof sam tudi verjame, kar je v njegovem listu pisanega o tem predmetu, ali ima le nas slovenske kmete za take bedake, da misli, da mu bomo verjeli vse, kar mu bodo dali podpisati dr. Šušteršič, Vencajz in kapelan Šiška ter potem to pustili brati po cerkvah. Pomilovanja vredno je eno kakor drugo! Saj imamo vendar tudi sami svoj razum in pamet in sami najbolje vemo, kake dobrote nam prihajajo iz farovških zadrug. Ako se misli ž njimi pomagati nam kmetom, zakaj pa morajo kazenska sodišča vedno preganjati njih načelnike in opravitelje zaradi raznovrstnih sleparij? Pošteno smo se znali dosedaj preživeti in tako bomo izhajali z božjo pomočjo tudi z naprej. Ako pa bi si enkrat začeli omadeževati svoje poštene roke z blagom iz farovških zadrug, bi gotovo vsa sreča zbežala iz naših domov, ki bi potem kmalu dozoreli za — boben! Zato nas tudi zadnji škofov pastirski list ne bode izpodbudil, da bi začeli lahkomišlno zapravljati svoja posestva v korist klerikalni nenasitljivosti!

Pintar piše. V predzadnjem «Gorenjcu» smo mimogrede v oklepajih omenili, da se stari sv. duh naših mal-kontentov prav dobro počuti na Primskovem. Kakor smo pričakovali, je g. Ivan Pintar, brihten kakor že je, prav hitro pogruntal, da je mogoče sv. duha na Primskovem iskati edino le v njegovi osebi. Česar pa ne moremo pojmiti, je pa to, da kaže g. Pintar napram našemu komplimentu črno nehvaležnost. Vsedel se je, pomočil pero globoko v žolč in napisal je v «Slovenski List» zoper nas ostro in dolgo filipiko, ki ni v nikaki logični zvezi z našo nedolžno opazko. Ko bi bili vedeli, da bomo provzročili g. Pintarju s sedmimi besedami toliko truda, prepričan naj bo, da bi jih ne bili zapisali. Prosimo ga tedaj prav lepo odpušcanja radi te nadlege. Slovesno izjavljamo, da nismo imeli namena pri njegovih kolehkih soobtrnikih obuditi zavisti, kakor on trdi, ampak da mu prav iz srca privoščimo «malenkost, katero si je pridobil s trudom in pošteno.» Neizmerno nas pa veseli, da se je g. Pintar povabil na bilanco našega triletnega delovanja v občinskem odboru. Za enkrat se sicer glede bilance ne kažejo nikake težkoče, če bi nam pa slučajno ne šlo kaj skupaj, bomo pa prosili izkušenega gospoda Pintarja, da nam bo priskočil na pomoč z dobrim svetom. On ima menda več prakse, kako treba urejevati na pripraven način zamotane zadeve. Morda nam bo gospod Pintar takrat tudi razkril veliko skrivnost, na kak način mi delamo za g. Majdiča in Ljubljance. «Županski stolec» naj ga ne razburja preveč. Dosedanji posestnik sedi na njem prav trdno, in skrbeli bomo prav pošteno za to, da ne bo nihče izpodnesel stolca ali, da bi se nanj vsedel nekdo drugi, ki je sposoben za ta posel tako, kakor recimo g. Pintar za — gigerla! Ker gospod Pintar tako rad zabelja svoje duševne proizvode z latinskimi citati, naj nam oprost, ako tudi mi povemo njemu prav tiho na uho: «Si tacuisses, philosophus mansisses.»

Gasilno društvo v Kranju napravi prvi svoj jour-fiks dne 20. t. m. ob 7. uri zvečer v prostorih «Nove pošte». Društvenike se s tem uljudno vabi, ker se ne bodo vabili s posebno polo.

Odbor.

«Gorenjčeva» glava. Zadnji «Slovenski List» po svoje razlaga naslovno sliko našega lista. Naš dopisnik z Gorenjskega pojasnjuje vobče pomen glave, nek hudomušnež pa si jo tolmači takole: Črni ptič na črki «O» je sedanji duševni vodja znane klike v Kranju. Kar zakroka ali česar se iznebi, vjame in zmaže brzo v «Dihurja» nagec, sedeč pod krokarjem — Štefeto fanto. Angelj v ospredju je «Gorenjec», ki prinaša obema kmetoma pod lipo milo, da si bosta umila roke, ko bosta prebrala «Slovenski List», katerega prebira eden izmed kmetov. Ptiček v sinjih višavah nad črskim gozdom nosi v krepeljcih tako težko pričakovano in toli zaželjeno Pavšlarjevo koncesijo. Ker jo drži tako rahlo, je nevarnost velika, da mu ne pade v Savo. V črke vpletene veja ni brezoza metla, kakor trdi «Dihur». To so limanice, nastavljene znanim kalinom. Kakor hitro so prenapolnjene, potegne «Gorenjčev» urednik za držaj spodaj pod črko «G» in gimplji se zvale v skrbno nastavljene mreže našega lista. Ves prazen prostor okoli naslova je pa prihranjen za Pavšlarjeve tovarne.

Zmrznil je 6. t. m. sin Janeza Sajovica, posestnika iz Struzevega, po domače Dobretov, ko se je pozno zvečer vračal domov.

Iz Mavčič. Dolgo smo iskali dotičnika, ki je popisal vse glasovnice, pa smo ga vendar našli v osebi Jerneja Zevnika, zidarja. Pri tem poslu mu je pomagal po domače Platič. Da se taki ljudje vmešavajo, nam je nerazumno. V agitaciji pa se je tudi izkazal mojstrom gosp. Kuralt. Hudomušni ljudje trdijo, da se je trudil zato, da je zopet dobil odvezo g. župnika, s katerim sta bila že dalje časa v sovraštvu.

V dijaški kuhinji v Kranju se je izdalo meseca decembra 1900. l. 1869 kosil in 1637 večerij ter plačalo 570·24 K. Dijaki so prispeli K 150.—

V Škofji Loki priredi ondoto prostovoljno gasilno društvo v nedeljo dne 20. t. m. v prostorih «pri kroni» plesni venček, pri katerem svira godba slavnega c. kr. pešpolka št. 17 iz Celovca. Med počitkom bode srečkanje. Čisti dohodek je namenjen fondu za zgradbo novega gasilnega doma. Vstopnina neudom 2 kroni. Dame so proste. Udje gasilnih društev plačajo 1 krono. Začetek ob sedmih zvečer.

Gasilno društvo v Škofji Loki je dobilo dovoljenje napraviti efektno loterijo z 2500 srečkami v korist zaklada za zgradbo novega gasilnega doma.

V Škofji Loki je umrla v ponedeljek gospa Marija Koman, rojena Oblak, v 29. letu svoje starosti. Naj v miru počiva!

Klub biciklistov Škofja Loka je imel v nedeljo dne 13. t. m. svoj III. redni občni zbor. V odbor so bili izvoljeni gg.: Erwin Burdych, predsednikom, A. Homan, podpredsednikom, Franc Benedičič, tajnikom, Franc Primožič, blagajnikom, Jernej Oblak, rednikom, Franc Šplihal in Janez Kalan, odbornikom.

Iz selške župnije se nam piše: Ni nam mogoče več molčati, kaj vse uganja naš cerkveni orglavec, ki je obenem pevovodja. Ljudje pripovedujejo, da ne pomnijo takih neumnosti s petjem, kakršne je uganjal ob božičnih praznikih. Svoj pevski prostor je zaplankal z visokimi deskami tako, da kmetje, ki imamo svoje sedeže, vidimo še komaj vrh oltarja. Pri tem sta seveda mnogi kriva naša ključarja. Sedaj, ko smo brez župnika, misli, da bo naš orglavec sam po svoje delal v cerkvi, kakor da bi bili mi kmetje odvisni od njega. Več kmetovalcev.

V Mojstrani je dne 8 t. m. zvečer začelo goreti v dimniku pri gospodu Rabiču. Mojstransko gasilno društvo je prihitelo in pogasilo ogenj.

V Ratečah napravi v nedeljo dne 20. t. m. ondoto gasilno društvo plesni venček v gostilni gospoda Franca Peterlinkarja. Začetek ob šestih zvečer. Vstopnina 1 K.

Iz Kamnika se poroča, da je dne 6. t. m. okrog 1. ure popoldne nastal v hiši posestnika Andreja Kvedra v Št. Vidu, občina Prevoje ogenj, ki je vpepelil pod in vso ondi nahajajočo se zalogo sena. Škodo cenijo na 2400 kron, zavarovan pa je bil Kveder samo za 800 kron.

Dalje na prilogi.

† **Franc Dolenz.** Vtorek zjutraj ob 6. uri je preminul v 69. letu svoje starosti ugledni kranjski meščan, trgovec in posestnik gospod Franc Dolenz. Bil je vsestransko delaven mož, vzoren trgovec, zraven pa vsigdar dejanski vnet za prospeh mesta, v katerem se je naselil. Izvoljen l. 1869 prvič v občinski odbor, je bil njega član bodisi kot odbornik ali občinski svetovalec, izvzemši triletno dobo 1892—1895, neprenehoma do svoje smrti. Načeloval je stavbenemu odseku in nadzorovalnemu odseku za zidanje gimnazijskega poslopja. Zadnja leta je opravljal posle občinskega blagajnika. Mnogo je deloval za napredek mesta in se posebno trudil za obstoj in prospeh olepševalnega društva, kateremu je bil ves čas vnet predsednik, in čegar ustanovitev pred 26. leti je bila zlasti njegova zasluga. Bil je svojedobno načelnik krajnega in član c. kr. okrajnega šolskega sveta, načelnik zastopa zdravstvenega okrožja kranjskega in do svoje smrti upravnik mestne hranilnice. Njega zaslužno javno delovanje bilo je leta 1897 priznано na Najvišjem mestu s podelitvijo zlatega zaslužnega križca s krono. — Prišedši leta 1860 v Kranj se je od početka tudi živo zanimal za družabno življenje in je bil prva leta obstoja «Narodne čitalnice» nje blagajnik. Narodna mlačnost, ki je vladala takrat v slovenskih mestih, dovedla je, kakor mnogo drugih tudi njega, sicer vseskozi značajnega moža, v nemški tabor. Leta 1877 je kandidiral kot nemški kandidat v deželni zbor za mestno skupino Kranj-Skofja Loka. Nikdar pa ni kazal prenapetosti. Zadnjih dvajset let se je malo več brigal za politiko in v občinskem odboru se ni nikdar protivil opravičenim slovenskim zahtevam. Velikodušno je vedno podpiral dobrodelne zavode, nihče ni trkal zaman na njegova vrata. Pomagal je, kjer in komur je mogel, bodisi gmotno, bodisi z dobrim svetom ali priporočilom (imel je prijateljev v najvišjih krogih). Bil je strasten lovec. Njegova hiša je slovela po gostoljubnosti. V občevanju je bil ljubezljiv, bil je zvest in odkritosrčen prijatelj, mož zlatega srca. — V znak sožalja je vihrala črna zastava raz mestno hišo. Nebroj vencev se je položilo na njegovo krsto (med drugimi venec nadvojvoda Josipa Ferdinanda). V četrtek popoldne so prihiteli od vseh strani njegovi prijatelji izkazati mu zadnjo čast. Opazili smo c. kr. dežel. sodišča predsednika Levičnika, fin. prokuratorja, c. kr. dvornega svetnika Račiča, obristlajtenanta Lavriča in mnogo drugih. Spreveda se je udeležil občinski odbor na čelu z županom, meščanstvo, uradništvo, učeča se mladina in mnogo ljudstva iz okolice. Gimnazijski dijaški zbor je zapel pred hišo in na gomili ginljivi žalostinki. Naj v miru počiva poštena duša!

Dr. Šuštersič contra Ciril Pirc. Včeraj se je vršila pred tukajšnjim c. kr. sodiščem proti C. Pircu kazenska obravnava, na katero smo opozarjali že v zadnjem «Gorenjcu». Dr. Šuštersič je tožil Pirca, ker je leta na obrtnem shodu na «stari pošti» neki izjavil, da je dr. Šuštersič kmete goljufal z žlindro. Pirc je zastopal dr. Ivan Tavčar, dr. Šuštersiča pa dr. Brejc. Na predlog dr. Tavčarja so se prič (razun Skalja seveda) zaprisegli. Vse priče tožiteljeve kakor toženčeve so izpovedale, da Pirc sploh ni govoril omenjenih stvari, ali da jih vsaj niso slišale. Omajala se je celo Šuštersičeva kriminal-priča trdna Skala. Priče so slišale le toliko, da se je med Pirčevim govorom vpilo od vseh strani: žlindra, petijot i. t. d. Naravno, da je bil Pirc oproščen obtožbe. Dr. Šuštersič naj se tolaži, da se je vsedel Skalju na limanice, Koblarju se ne godi nič boljše. Po slabi tovaršiji glava boli.

V Kropi se vrši dne 2. februarja veselica s plesom. Več prihodnjih.

Društvene vesti v Kranju. Opozarjamo na redni občni zbor telovadnega društva «Gorenjski Sokol» kateri se vrši danes zvečer ob poldevetih v Mayrjevi gostilni. — Občni zbor podružnice slov. plan. društva za kranjski okraj se vrši v četrtek, dne 14. t. m. zvečer ob poldevetih v prostorih tukajšnje «Narodne čitalnice». Obenem opozarjamo na jutrišnji izlet slov. plan. društva k Peričniku.

Odhod z vlakom ob osmih zjutraj. — «Narodna čitalnica» priredi v soboto dne 26. t. m. zabavni večer z igro in plesom. Igrala se bode enodejanska igra «Moj ideal».

Z Lancovega pri Radovljici se nam piše: Kakor sem izvedel iz zanesljivega vira, misli radovljiški kaplan na Lancovem ustanoviti konzum. Da bode to blagoslovljeno podjetje na podlagi velikega mojstra Petra, se razvidi iz tega, da nas skoro vsak drug dan počastita s svojim obiskom kapelan in njegov čuvaj organist in se pri Dežmanu prav pridno vadita sukati po znani Petrovi štangi in se šele pozno v noč skrivnostno-sladko ginjena vračata domov. Tudi kmete rada hodita vezovat, ali iz prijaznosti, ali zato, ker smo tukaj letos nakuhali obilo hruševega žganja, nam ni znano. To pa vemo, da ga rada vlečeta in pri tem poslu se kar nič ne ozirata na liberalca ali klerikalca, samo da je zastoj. Da se nam kar vsiljuje ta blagoslovljeni hujskač, se je razvidelo iz njegovega shoda, ker se ga nas večina zavednih kmetov ni hotela udeležiti in celo neki klerikalni kmet je vpil pred Dežmanovo hišo: «Kaj nas spravlja ta far skupaj, mi hostarji imamo svojo vero.» Vidite, g. kapelan, nikar ne preobračajte kozolcev, pa Vas bodemo spoštovali, tako pa sejeje prepir in bodete želi vihar. Lancovčan.

Na Bledu priredi gasilno društvo dne 27. t. m. pri «Kapsu» v Gradu tombolo. Začetek ob sedmih zvečer. Dobičke hvaležno sprejemata Josip Hribar in Ivan Rus, načelnik gasilnega društva. K obilni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

V Radomlju napravi ondotno bralno društvo jutri v nedeljo dne 20. t. m. v gostilni g. Ivana Nastrana svojo prvo veselico s petjem, igro, zabavno loterijo in plesom ter vabi prijatelje društva k obilni udeležbi, zlasti ker je čisti dobiček namenjen v društvene namene.

Z Bleda se poroča, da je od 13. t. m. blejsko jezero popolnoma zamrznilo in sedaj se gre lahko že z upreženim vozom po ledu, ki je kakor zrcalo gladko in svetlo. Na Bledu je postalo sedaj prav živahno. Domačini polnijo ledenice, iz okolice pa dohaja vsak dan obilo domačih in tujih drsačev. Saj je pa tudi nenavaden užitek drsati se po jezeru.

Popravek. V zadnji številki «Gorenjca» je pomotoma izostala na strani 14., 1. kolona, 4. vrsta, beseda «zoper osebo». Stavek se ima torej glasiti: «Ker dr. Šuštersič zastopa neko stranko zoper osebo, ki...» — V notici «Bei der kleinen Witwe» na tisti strani se ima glasiti stavek: «Vladni chef» pa, ki ni povzročil one notice».

Na Kranjskem sploh.

Upravno sodišče je včeraj ustno razpravljalo o pritožbi Fr. Breskvarja in Avg. Erzina proti občinskim volitvam v Ljubljani leta 1899. Upravno sodišče je ugodilo pritožbi in razveljavilo volitve v III. in II. razredu.

Iz Novega mesta se nas opozarja, da je med 324 volilci, ki so volili Elberta, 200 Nemcev. Na Dolenjskem ne pride torej na klerikalce brez Nemcev niti 125 glasov.

Križem sveta.

V Avstriji je 212 gimnazij in 106 realk s 104.980 dijaki, ter 44 učiteljskih za moške in 18 za ženske z 9940 gojenci.

Od volkov razmesarjen. Letošnja zima je posebno huda, zato je pripodila tudi sestradane volkove v bližino človeških bivališč. Strašen slučaj se je pripetil na Ogrskem v občini Borgo Turi. Ondi se je vršila poroka. Ko so se svatje z ženinom in nevesto vračali iz cerkve domov, sta jih napadla dva volkova. Enega so srečno ustrelili, a strel je privabil celo tropo volkov, ki so ženina in nevesto raztrgali, samo kočijaž se je rešil na drevo.

Podgane so v bližini Budimpešte menda požrle oskrbnika Abelna Devecserija, ki je bival sam brez vsake pomoči že dlje časa bolehen na postelji. Najbrže je zmrznil vsled hudega mraza, in truplo so potem ožrle podgane.

Hotel za milijonarje bo zgradil milijonar John Jakob Astor. Visok bo 16 nadstropij in jako elegantno

opremljen. V sobah se bode kurilo po novem načinu: Gorak zrak se bo razširjal od sten in odeje. Ravnotako se bo vpeljal poleti mrzel zrak. Jedila se bodo oddajala v zgornje sobe po električni vzpenjači. Zato se bode rabilo od kuhinje do najvišjega nadstropja poldrugo minuto. Vse pa bo tako napravljeno, da se jed spotoma ne bo ohladila. Vodo bo dajal poseben umeten studenec. Tak hotel je pač samo za — milijonarje!

Gospodarske stvari.

Ne preganjajte krta!

Spisal L.

Popoldne v nedeljo je bilo. Šel sem z dedom na izprehod in ga izpraševal to in ono. Bil je namreč od nekdanj vešč in razumen kmet, ki se je spoznal v poljedelstvu in živinoreji tako, kakor malokateri daleč na okolu. Hodila sva tedaj mimo rodovitnega polja; mimo njiv, ki so bile polne rmenega žita in mimo z visoko travo poraščenih travnikov. Razkazoval in razlagal mi je kakor kak strokovnjak. Ali jaz se nisem zato posebno menil; in zakaj? Pogledoval sem po zemlji, kjer je kar mrgolelo majhnih kupčkov — krtin.

«Oče, kaj pa tile kupčki, ali Vam ugajajo?» nagovorim deda. Ta pa se odreže prav po gorenjski: «Na, te proklete krtine, te so prava nadloga kmetu, bodisi na travnikih bodisi na polju ali kjerkoli. Vedno jih zravnavam, ali čez noč jih je zopet polno. Rastejo kakor gobe po dežju.»

«Preganjate pa ne živalice, ki to dela?» dostavim nejevolnemu dedu.

«No, samo v roke mi ne pride. Še včeraj sem ga iskal na onile njivi. Saj vidiš, kako je razrita. Pa grem nadenj tudi z motiko in rovnico — a kakor sem rekel — zastonj. Naj ga dobim, mu že primerno povem, kaj se pravi nadlegovati kmeta-trpina. Njiva, polna lepega žita, krt pa spodaj! On mu obje vse «korerince» in žito vsahne, se posuši. Poleg tega pa še te krtine, ki so nam kmetom skrajno nadležne. Ta «satan» prerije vse skozi in skozi. On je škodljivec prve vrste.»

«Ali oča!» pravim jaz, «temu ni tako. Ravno narobe je. Čemu se jezite nad nedolžno živalico, katera vam še koristi, da ne veste kdaj in kako!»

«Pojdi no, pojdi! Zdaj hočeš že več vedeti, kakor mi moške stare «korenine», ki smo bili kmetovalci, ko še vas ni bilo. Hentano, če v šolo nekoliko pogleda in klopi podrgne, pa je učen! Res smešno!» Se nadaljuje.

Slovenska višja trgovska šola. V slavnostni seji trgovske in obrtne zbornice se je sklenilo, da se prispeva za ustanovitev trgovske akademije 20.000 K.

Za pospešitev malega obrta se je v ravnosti seji dovolilo 2000 kron.

Nova železnica na Dolenjskem. Železniško ministrstvo je dalo sporazumno z deželno vlado gospodu J. Pavlinu iz Ljubljane dovoljenje za tehnične priprave v svrhu zgradbe ozkotirne železnice od trebanjske postaje mimo Mirne, Št. Ruprta, Mokronoga in Pijave do Dvora pri Št. Janžu.

Neveste, pozor!

Najboljša in najcenejša

kuhinjska posoda

kakor tudi

oprava

dobi se pri

Viljemu Killerju

v Kranju.

12-1

Cimentovanje tehtnic in uteži. Vsled postavnih določil glede recimentovanja mer, tehtnic in utežev imajo vsi trgovci in obrtniki dati s početkom tega leta recimentovati vse uteži in tehtnice, ki so bile zadnjikrat cimentovane leta 1898., ter vse ostale mere, ki so bile zadnjikrat cimentovane leta 1897., da se izognejo morebitni kazni, ker dotična pregledna komisija posluje stalno.

Listnica uredništva.

Gosp. K. N.: Vaš spis je prav dober za naš list, pride prihodnjič na vrsto. Prosimo oglasite se še večkrat. Dopisnike prosimo potrpljenja, ker pride vse na vrsto. — Gosp. — a —: Hvala za poslano!

Ljudmila Dolenz naznanja v svojem in v imenu svojih sinov **Viktorja** in **Edvarda**, kakor tudi v imenu drugih sorodnikov potrta žalostno vest, da je njen nepozabni soprog, oziroma oče, gospod

FRANC DOLENZ,

trgovec in hišni posestnik, občinski svetovalec in predsednik olupševalnega društva mesta Kranja, lastnik zlatega zaslužnega križca s krono,

danes ob 6. uri zjutraj po kratki, a mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v svojem 69. letu, sladko zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 17. t. m. ob 2. uri popoldne.

Sv. maše-zadušnice se bodo brale vtorek ob osmih zjutraj v mestnih župnih cerkvah v Kranju in Škofji Loki.

V Kranju, dne 15. januarja 1901.

Zahvala.

V bolezni, kakor tudi o priliki smrti našega ljubega, nepozabnega očeta, gospoda

16

Franca Dolenza

trgovca i. t. d.

se nam je izkazalo od vseh strani globoko sočuvstvo-vanje. Za to, kakor tudi za mnogobrojne krasne vence izrekamo svojo najodkritosrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prišli v tako velikem številu od blizu in daleč, da so spremili predragega pokojnika k večnemu počitku. Zlasti se zahvaljujemo tukajšnjemu občinskemu zastopu, ravnateljstvu, učiteljstvu in dijakom c. kr. državne gimnazije, posebno pa še izmed teh pevcem za prelepo petje pred hišo in na pokopališču, c. kr. uradništvu, č. duhovščini, vodstvom ljudskih šol, gasilnemu društvu, gg. trgovcem ter njih nastavljenecem in slednjič vsemu tukajšnjemu meščanstvu.

V Kranju, dne 18. januarja 1901.

Rodbina Dolenz.

Nova, še ne mnogo rabljena

ročna harmonika

dunajskega sistema se po nizki ceni proda.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo «Gorenjca». 11-1

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali za družbo sv. **Cirila in Metoda**: Vesela družba pri «Seknetu» g. županu Janezu Molju v Vogljah K 2.—, Franc Strupi, župan iz Črčič K 2.—, Pr. Zumer iz Voklega K 1.—, Anton Danič iz Velesovega K 1.—. Skupaj 6 kron.

Za dijaško kuhinjo v Kranju so darovali namesto venca na krsto umrlega člana upravnega odbora mestne hranilnice g. Franca Dolenza gg.: predsednik Vinko Majdič 20 K, podpredsednik Ferd. Sajovic 2 K, upravni odborniki: Fran Krenner 2 K, Peter Mayr 10 K, Ciril Pirc 2 K, Ferd. Pollak 2 K, Karol Puppo 2 K, Iv. Rakovec 2 K, Fr. Ks. Sajovitz 2 K, Karol Šavnik 10 K, pravni konsulent dr. Val. Štempihar 2 K. — Dalje so darovali gg.: Peter Majdič v Jaršah 20 K, Tomo Pavšlar 10 K, Ivan Valenčič, hran. tajnik, 2 K., Karol Florian 5 K, Fr. Ks. Sajovic 5 K.

Dijaški kuhinji v Kranju so poslali od 1. novembra 1900 do 11. januarja 1901 sledeči dobrotniki oziroma dobrotnice prispevke: Matej Seršen v Skaručini 2 K, Jan. Mikuž, župnik na Trsteniku, 10 kron, Jan. Pfajfar, admin. v Javorjah, 8 K, Jan. Fiber, župnik v Boh. Bistrici, 12 K, Miha Koželj, župnik v Podbrezjah, 4 K, Jurij Derovšek, župnik v Žabnici, 4 K, Ant. Kocijančič, župn. upravitelj na Gojzdu, 4 K, Jož. Kerčon, župnik v Predosljih, 6 K, Al. Stare, upok. župnik v Ljubljani, 5 K, Miha Noč v Javorniku 2 K, Globočnik v Cerkljah 10 K, dobrotnik iz Brežic 4 K, profesorski kolegij za november 10 K, gospa Emilija Zolgar iz Celja 20 K, prof. Jeršinovič 1 K, prof. Pirnat 1 K, «zložili ob krasnem glasbenem sporedu dveh dražestnih umetnih in neumornega umetnika» njih častilci v Kostanjevici 5 K 16 vin., gospodična Zdenka Debevc, namesto venca umrli kolegij Zinki Grum 6 K, župnik Fr. Rajčević iz Grahovega 20 K, občina Voglje po županu Molju 20 K, durakisti pri P. Mayrju 2 K, durakisti istotam 1 K, prof. kolegij za december 10 K, baron Leon Baillou na Dunaju 20 K, dekan Fr. Kummer v Stari Loki 10 kron, po g. stolnem vikarju v Ljubljani Luka Smolnikarju poslali Fr. Kepec, adm. v Češnjicah, in A. ter J. Starec 7 K, gđen. Marija Zhishman 6 K, prof. kolegij za januar 11 K, Fr. Dolenz iz Kranja kot odkupnino novoletnih voščil 10 K, kaz. porav. J. c. H. po dr. Štempiharju 10 K, gospa Ferdinanda pl. del Negro 20 K, kaz. porav. U. c. Ž. po sodn. adj. Seliškarju 10 K, župnik Fr. Rajčević iz Grahovega za učenca Sedeja za januar in februar 20 K, neimenovan dobrotnik iz Kranja 100 K, Fr. Persina iz Senčurja pri Kranju 5 K, vesela družba v Bučarjevi gostilni v Kostanjevici 6 K.

Tedenski sejem v Kranju dne 14. t. m.

Prignalo se je 190 glav goveje živine, 1 telet, 158 prašičev, — ovac, — buš, — koz. 50 kg: pšenice K 7·50, prosa K 7·—, ovska K 6·25, rži K 7·25, ajde K 5·—, ječmena K 7·—, fižola koksa 10·—, ribničana K 9·50, krompirja belega K 2·—, rumenega K 2·30, deteljno seme K 45·— do K 52·—.

Dva dijaka

se sprejmeta v hrano in stanovanje ali samo v stanovanje.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo «Gorenjca». 8—2

Proda se **stružnica s kolesom, »šraubštok, triump', stroj za poliranje z vijakom (polirmašina), majhen stroj za rezanje koles, stroj za poliranje točajevev** (šaco za steklo) za skupno ceno 50 kron.

Sprejme se tudi **urarski učenec** za dve leti

15—1

Anton Murovec

urar v Radovljici.

Loterijska srečka dne 12. januarja t. l.
Trst: 34 10 84 15 90

13

Preklic.

Podpisani Jernej Šenk iz Suhe preklicujem s tem one razžaljive besede, katere sem preneglo govoril pri živi vagi v Kranju.

Na Suhi, dne 14. januarja 1901.

Jernej Šenk, posestnik.

Preklic.

14

Podpisani obžalujem, da sem v ponedeljek zvečer v svoji pijanosti zakrivil, da so orožniki popolnoma po nedolžnem aretirali mojega nečaka Ivana.

To resnici na ljubo!

V Kranju, dne 17. januarja 1901.

Leopold Uranč.

Izjava.

Ker se širijo razne govorce, pri kateri zavarovalni družbi so bila moja, dne 3. septembra t. l. po ognju uničena poslopja zavarovana in da me je zavarovalnica slabo odškodovala, izjavljam s tem javno, da sem bil zavarovan pri slavni **c. kr. priv. avstrijski zavarovalni družbi «Dunav» na Dunaju**, in da mi je njen glavni zastopnik gospod **Rudolf Kokalj** v Kranju vso zavarovalno svoto **2000 kron** brez vsakega odbitka takoj izplačal dne 9. septembra 1900. l.

V Hotemozah, dne 28. decembra 1900.

Josip Rebernik, po domače **Hrovat**

246—3

posestnik v Hotemozah št. 14.

Zmešane in strižene

lase

kupuje po najvišjih cenah od 2 kilogramov naprej

Filip Well

velika trgovina s lasmi v Spodnjem Kralovcu (Unter-Kralowitz) na Češkem. 171—23

P. n. čitatelje te anonce opomnim, naj opozoré na mojo adresu zbiralce las. — Na vsako vprašanje glede cene se odgovarja.

☘☘☘ Pozor! ☘☘☘

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu

priporoča od svoje najstarejše, glasovite in najzmožnejše

tovarne za gasilno orodje

sl. gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; «univerzalko», prikladno za male občine, ki se nosije ali vozijo; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice i. t. d., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za acetilen-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste, Gasilna društva, občine in pošteni kmetovalci-gospodarji plačujejo tudi na obroko po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor.

— Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosto. —

10—1

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Za nakup v Ljubljani se priporočajo naslednje tvrdke:

KLOBUKE

najnovější fašone priporoča po nizki ceni 57—44

J. S. BENEDIKT na Starem trgu.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Pravo

plzensko pivo

iz združne pivovarne

vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah

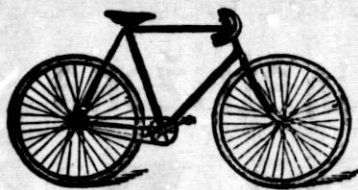
se dobiva 59—44

v zalogi Ivana Gorupa.

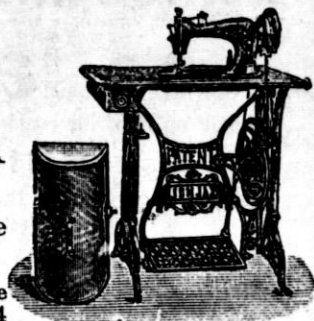
Telefon št. 90.

Agentura.

Trgovska komisija.

Šivalni stroji
in kolesa.

Tovarniška zaloga

IVANA JAX-A

Dunajska cesta št. 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa.

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje
zastonj. 63—44

Nepremočne vozne plahke

v različni velikosti in kakovosti ima po nizki ceni vedno v zalogi
108—37

R. Ranzinger

špediter c. k. priv. južne železnice, Ljubljana, Dunajska cesta št. 15.

Pri nakupovanju
suknenega in manufakturnega

blaga se opozarja na tvrdko 58—44

HUGO IHL

Špitalske ulice šte. 4

Velika zaloga suknenih ostankov.

Ernest Fevniker

na Dunajski cesti v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu svojo prvo in največjo zalogo vseh vrst

galanterijskega, norimberškega,

misionskega in virkanega blaga ter igrač

na debelo in drobno.

Zunanja naročila točno. — Cene nizke. 72—43

FILIP FAJDIGA

Zaloga in lastna izdelovalnica

sobne oprave

Prešernove (prej Slonove) ulice št. 50

priporoča svojo veliko 61—44

zalogo sobne oprave

vsake vrste garnitur i. t. d.

Jamči se, da je v blagu lastnega izdelka vedno
suh les.

MODROCE na peresih (Federmatratze), stole
in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem
točno po naročilu in po nizkih cenah. —
V Kranju se dobivajo stoli pri g. J. Anzeljcu na glavnem trgu.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se je

„pri avstrijskem cesarju“

v novozgrajeni hiši otvoril hôtél. 62—44

Priporočam slavnemu občinstvu prijazne sobe
za prenočišča.

Gostilna se nahaja še v stari hiši, kjer se točijo
pristna dolenska, istrska in štajerska vina.

Za dobro postrežbo se jamči.

Gospodom posestnikom vozov je na razpolago konjski
hlev in prostorno dvorišče.

— CENE NIZKE. —

Fran Detter

LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1.

Prva in najstarejša 73—43

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastonj in poštnine prosti.

Dobro znana, že čez 30 let obstoječa stara gostilna

„pri Tišlerju“

Kolodvorske ulice št. 26

gredeč od kolodvora proti mestu na levo, na kar se slavno potujoče
občinstvo, da se izogne pomoti, posebno opozarja. Dobra postrežba,
vedno sveža okusna jedila, pristna vina, izborna, ob vsakem času
sveže pivo. Dalje je v tej staro-znani gostilnici vsikdar na razpolago
mnogo sob s snažnimi posteljami, vse po jako nizki ceni.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojni dosedanja
obisk, priporoča se naklonjenosti mestnega in kmetskega občinstva
tudi za nadalje 113—38

Leopold Blumauer, posestnik in gostilničar.

Največja tovarniška zaloga sukna

J. Grobelnik Ljubljana, Mestni trg 20

priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst 77-44

suknena blaga

jägerndorfskih, brnskih in angleških štofov, vsake vrste letnega in zimskega lodna, kakor tudi mnogovrstnega

manufakturnega blaga

hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. — Velika zaloga volnenega in bombažnega blaga za ženske obleke, svilnatih in volnenih robcev.

Krojačem, ki stržijo mnogo blaga, posebno znižane cene.

Bogata zbirka vzorcev sukna se razpošilja na zahtevanje.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceneji nakup kot posred drugod.

IVAN KORDIKtrgovina z galanterijskim blagom
Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo na drobno in na debelo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

z alpake in alpake-srebra, in veljajo predmeti iz alpake (trpežne bele kovine):

1 tucat zlic, navadnih gl. 4-40, težkih gl. 5-50

1 " " za kavo " 2-20, " " " 2-60

1 " nožev ali vilic " 6-—, " " " 6-—

1edna velika zlica za mleko gl. —80, za juho gl. 2-—

Noži in vilice z roženim, koščenim ali trdo-lesnim rotajem:

12 parov navadnih od gl. 1-80 do gl. 3-—

12 " boljših " " 3-50 " " 7-50

Svečniki iz alpake, visoki 21 24 26½ cm

84-43 gl. 2-— 2-30 2-60

Adolf Hauptmann

tovarna 75-44

oljnatih barv, firnežev, lakov
in kileja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštnine prosto.

G. Tönnies, Ljubljana

tovarna za stroje, železo in kovinolivnica

priporoča kot posebnost vse vrste
stroje za slamoreznice
in žage. 81-44Prevzame in izvršuje stav-
binska in tesarska dela.

Bredtiskarija.

Franja Meršol Ljubljana
Mestni trg 18

priporoča svojo veliko 82-44

zalogo pričetih in izdelanih ročnih del

in vsa v to stroko spadajoča dela. Sezjemam vsakovrstna

bela, zlata in svilnata ročna dela

(monogrami).

Vsa dela se izvršujejo točno in po niskih cenah. — Zunanja
naročila točno.**R. LANG, Ljubljana (Kollzej)**tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohištva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjačev, pol-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 76-44

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštnine prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

106-39
AVGUST-a ŽABKAR-ja priporoča
različnih mrežastih ograj za pašnike, vrtove, okna, vrata i t. d. kakor tudi vsa
druga kjučavnarska dela. — Nizke tovarniške cene. — Točna in solidna postrežba.Prva električna ljubljanska
v
v
tovarna mrežastih ograj

Proti malokrvnosti.

Železnato vinolekarnarja **G. Piccoli-ja**

v Ljubljani

dvornega založnika Nj. svetosti
papeža

ima v sebi 90 krat več železa

kakor druga po reklami nezasluzno sloveča kina - železnata
vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno
namizno vino. 161b-26Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina
pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabeledih
osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in
bolehavih otrocih.

Dobiva se v steklenicah po pol litra za 1 gl.

Vizitnice in kuverte
po zelo nizkih cenah
priporoča „Kranjska tiskarna“ v Kranju.

Gostilna 'pri Kroni' v Kranju

je še vedno odprta in se slavnemu p. n. občinstvu priporoča za prav mnogobrojni obisk. 3-3

Učenec

iz dobre hiše se sprejme pod ugodnimi pogoji.
Kje? pove iz prijaznosti upravnništvo «Gorenjca».

242-4

Vsaka
gospodinja
in mati

se mora blagovati,
katera rabi z ozirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner Kneippovo —
sladno kavo (pristno
samo v znanih izviri-
nih zavrtkih). —

Stanovanje

obstoječe iz dveh sob in kuhinje, oziroma, ako se zahteva tudi s postrežbo, hrano in vso hišno opravilo, se takoj odda v najem. Natančneje se zve «pri Fidru».

2-2

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 188-9 že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s postnim povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

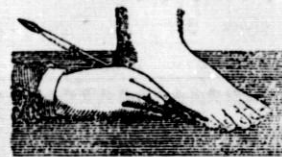
Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerвозne, okrevaljoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt lile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja Želodčne kaplice. Izborno sredstvo za zelodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utešujoče, tek vzbuja, čisti zelodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, zelodec čistilne. Čistijo zelodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje zelodeca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatlic 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatlja 80 h, tri skatlice 2 K.

Prsni, plučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko raztvarljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvarja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

preizkušeno sredstvo proti bolečinam kurjim očesom, bradavicam, roženici, zulfem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Varstvena znamka. Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za no-
tranjo rabo pri kravah,
volih in konjih. Ze blizu 50 let z
najboljšim uspehom uporabljavan,
kadar krave nočejo zreti, in da se
zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom
glede uporabe 1 K, pet zavojčkov
samo 4 K.

Prasičji redilni in krmilni prašek.
Varstveno in dijetelčno sred-
stvo za prasiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Za-
voječek 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta prašek dobite v vseh prodajalnah in tudi kakao sladni čaj. Če jih pri Vas ne dobite, potem pišite na lekarno Trnkóczyjevo v Ljubljano.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani

Špitalske ulice številka 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent,
državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d.
za najkulantnejših pogojev.

Posojila na vrednostne papirje
proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje
denarnih vlog na vložne knjižice,
na tekoči račun in na
giro-conto s 4 1/2% obrestovanjem
od dne vloge do dne vzdiga.

Eskompt menjic najkulantnejše.

Borzna naročila. 189-18

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.